

אדם קלדרון

בנות חלוף

קו 16 – גלריה קהילתית לאמנות עכשווית
2010

תערוכת יחיד של האמן אדם קלדרון, בנות חלוף, חונכת את החלל החדש של גלריה קו 16 במתנ"ס נווה אליעזר, ובמרכזה עומדת סדרת צילומי דיוקנאות מטופלים ועבודת וידיאו אחת. העבודות הן תוצר של מפגשים אנושיים מרגשים ושיתוף פעולה שובה לב בין קלדרון לקבוצת נשים המשתתפות בחוג אמנות במרכז יום לקשיש בשכונה נווה אליעזר.

דיוקנותיהן המוגדלים של גלדיס, ז'נט, רבקה, אסתר ואביבה, תלויים על קירות הגלריה כמרחפים בחלל. אלו הן דיוקנאות שעברו תהליך של הגדלה, סריקה, שיכפול (Xerox), גזירה והדבקה שהפכו בסופו של תהליך למגזרות נייר ענקיות דמויות מוטיבים צמחיים כפרחים, עלים ושורשים, בדומה למלאכת רקמה או תחרה. התוצאה היא מעין זר אורגני המורכב מיחידים, זר מטפורי שבו המציאותי והסימבולי נשזרים זה בזה. קלדרון בחר בדימויים מעולם הצומח כמוטיב של פריחה וקמילה, אנלוגיה לזמן החולף, הדוהר, האוזל עד מוות. הצילומים המחוררים מציגים דיוקן אישה מנותץ לרסיסים, וחושפים חתכים בנפש האדם לצד פרגמנטים של זיכרון, המיטשטשים ונדחקים עם חלוף הזמן. מאידך, הבחירה בהצגת דיוקן פרונטאלי, רשמי וייצוגי, שמקורותיו חקוקים במסורת הקלאסית, נושאת בתוכה את הפוטנציאל לראות בו דיוקן אלמוות, נשגב, ומאששת את כוחה של האמנות להנציח זיכרון.

נוכחותו הממשית של קלדרון בתערוכה - דיוקן עצמי דמוי פרח, ספק מבלבל ספק קמל, מהווה אזכור למחזור החיים, לאבולוציה האנושית ומציגה את הנעורים כמצב זמני ובר חלוף. ככלל, המיצב של קלדרון מעורר מחשבות סותרות ביחס לזמני והארעי אל מול הנצחי והעל-זמני. בדומה לזה, אותן מחשבות באות לידי ביטוי גם בבחירת החומרים הפשוטים (נייר) ובתהליך היצירה של קלדרון החושף פעולות אוטומטיות, דינאמיות ורפטטיביות: צילום, שכפול, גזירה והדבקה. התהליך עצמו מדמה תהליך מחזורי.

עבודת הוידאו בנות חלוף, מתעדת את קבוצת הנשים של החוג לאמנות במרכז יום לקשיש בכיתת הריקוד של המתנ"ס ברגע של פעולה מודרכת ומתוכננת מראש. בשתי שורות, בישיבה ובעמידה, חוזרות הנשים על תנועות פשוטות מתוך רפרטואר הבלט הקלאסי באופן מכני. קלדרון בוחן דרך

התרחשות שולית/יומיומית כביכול את מיקומו ותפקידו של היחיד בקבוצה, ואת הדינאמיקה הנוצרת בין היחידים המרכיבים אותה.